

भारतीय लोकशाहीत स्थानिक स्वराज्य संस्थांची भूमिका

डॉ. हनुमंत फाटक

लिपान अग्रवाल, गान्धीजीवन

कृष्णामुख महाविद्यालय, बारामाती

आपल्या स्वातंत्र्याचा ७५ वा वर्धापन दिन साजरा करत असताना, देशाने स्वराजासनात प्रवंड प्रगती करावी आहे. जगातील सर्वांत मोठी लोकशाही म्हणून तिच्या उत्क्रांतीदरम्यान, तृतीय-स्तरीय संस्था-पंचायती राज्यांमधील स्थानिक संस्था या तळागाळातील लोकांपर्यंत शासन पोहोचवण्यात एक महत्वपूर्ण बिल्डिंग झालीक आहे. इसामात्र आत्या आहेत. जगात कोठेही थेट लोकशाहीचा सर्वांत मोठा प्रयोग म्हणून ओळखले जाणारे, भारताच्या इतरांच्यांमधील रहिवासी त्यांच्या स्वतः च्या घरात यजमान आहेत. लोक स्थानिक परिषदांची निवड करतात तरचं प्रमुख त्यांना सर्वांत महत्वाचे प्रश्न सोडवण्यासाठी अधिकृत करतात. स्थानिक स्वराज्य म्हणजे शहर, खेडे तसेच प्रमुख त्यांना सर्वांत महत्वाचे प्रश्न सोडवण्यासाठी अधिकृत करतात. स्थानिक स्वराज्य संस्था शालेय आणि शहरातील वाहाऱण, ग्रामीण आरोग्य सेवा (बाह्यरुण दवाखाने, ग्रामीण आरोग्य पोस्ट), सांस्कृतिक संस्था, मुविधा - तेज, स्वच्छता, सार्वजनिक सुव्यवस्था आणि इतर अनेक महत्वाच्या दैनंदिन समस्या.या सर्व समस्यांचे ज्ञान निकाळ करण्यासाठी होमाडांना - शहरे, खेडे, ग्रामीण वस्त्यांमधील रहिवासी - सक्षम करणे हे मुधारणेचे ज्ञान. स्थानिक स्वराज्य संस्था लोकशाही आणि विकास या दोन्हीचे प्रतीक आहे. हे लोकशाहीच्या इतरांमधील स्थानिक स्वराज्य संस्थांमध्ये भागधारक बनण्याची संधी मिळते. आपल्या राज्यघटनेत अनेक तरतुदी असेही प्रदान करतात. देशातील सर्व क्षेत्रांच्या विकासासाठी.

ज्ञानावजाही म्हणजे काय?

स्थानिक स्वराज्य संस्था कायद्याच्या मयदित, सार्वजनिक घडामोर्डीचा मोठा वाटा नियंत्रित आणि व्यवस्थापित करण्याचा अधिकार आणि क्षमता दर्शवते. स्थानिक लोकशाहीमध्ये हा अधिकार गुप्त मुक्तपणे निवडलेल्या आणि त्यांच्या स्वतःच्या स्थानिक मतदारसंघाला थेट जबाबदार असलेल्या सदस्यांनी असेहेदाना किंवा असेंब्लीना प्रदान केला जातो. हे सहाय्यकतेच्या तत्वाचे पालन करते, जे सुनिश्चित करते की संस्था आणि नागरी समाज गटांद्वारे संबोधित केले जातात जे सर्वांत सक्षम आणि नागरिकांच्या सर्वांत जवळ यांची लोकशाही हे स्थानिक आणि प्रादेशिक स्तरावर राज्य किंवा राज्य संस्थांच्या अधिकारांचे केवळ यांच्या समजले जाऊ शकत नाही. केंद्र सरकारचे नियुक्त प्रतिनिधी (स्थानिक समुदायांना उत्तरदायित्व न देता) किंवा राज्य संसदीनी करून घेणे नागरिकांशी कायमस्वरूपी संवादाची निर्मिती - सल्लामसलत, भागीदारी प्रक्रिया आणि ग्रामीणद्वारे - शक्ती आणि भ्रष्टाचाराच्या अपारदर्शकतेविरुद्धच्या लढ्यासाठी समुदायामध्ये चांगले उपाय असत, हे अल्पसंख्याक आणि उपेक्षित गटांच्या समावेशास देखील मुलभ करते. नागरी समाज संस्था शाब्दित

१९१४

Principal
Tuljaram Chaturchand College
Baramati